

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/53/2018
Identifikačné číslo spisu:	7214221445
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7214221445.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporovej veci žalobcov 1/ M., 2/ P. oboch bývajúcich v K., zastúpených JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanej Východoslovenskej distribučnej, a.s., so sídlom v Košiciach, Mlynská 31, IČO: 36 599 361, o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 36 C 153/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. februára 2017 sp. zn. 3 Co 105/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 24. novembra 2015, č. k. 36 C 153/2014-83: I. určil, že výpoveď z 25. apríla 2014, ktorou žalovaná vypovedala žalobcom nájom bytu nachádzajúceho sa na prízemí v budove na ulici S. v K., evidovanej v katastri nehnuteľností na LV č. XXX, k. ú. B., obec K., okres K., je neplatná, II. žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcom trovy konania 320,07 € na účet právnej zástupkyne žalobcov JUDr. Ivety Rajtákovovej do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a ďalej trovy konania 99,50 € predstavujúce náhradu za zaplatený súdny poplatok a 220,57 € predstavujúce náhradu trov právneho zastúpenia. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že nehnuteľnosť užívaná žalobcami na základe nájomnej zmluvy z 22. decembra 2000 je bytom a výpoveď žalovanej z 25. apríla 2014 je neplatná pre rozpor s ustanovením § 685 ods. 1 posledná veta a § 711 ods. 1 písm. a/ Občianskeho zákonníka.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolania strán sporu rozsudkom z 23. februára 2017 sp. zn. 3 Co 105/2016: I. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo veci samej potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, II. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie, jeho právnym posúdením, osvojil si aj odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu v otázke určenia neplatnosti výpovede. Reagoval na

podstatnú odvoláciu námietskou žalovanej a uviedol, že otázku charakteru bytu posúdil súd už v konaní vedenom na Mestskom súde v Košiciach pod sp. zn. 11 C 940/1991, keď zrušil právo užívať dvojizbový podnikový byt rodičom žalobcu 1/, z tohto rozsudku bol súd prvej inštancie povinný vychádzať, a to s poukazom na judikát R 3/2013, z ktorého vyplýva, že pokiaľ bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov konania, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením. S konštatovaním, že ide o totožný byt a nebol preukázaný opak charakteru bytu, uzavrel, že žalovaná neunesla svoju dôkaznú povinnosť, t. j. nepredložila listiny, ktorými by vyvrátila už skôr deklarovaný charakter bytu ako bytu určeného na bývanie v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. K zrušujúcemu výroku o trovách konania uviedol, že jeho správnosť bola dôvodne spochybnená odvolacími námietskami žalobcov.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadla žalovaná dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. V dovolaní uviedla, že v predmetnej veci rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a to najmä posúdenia charakteru sporných priestorov ako bytu; odvolací súd pri rozhodovaní sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v obdobných veciach (sp. zn. 2 Cdo 122/2007, sp. zn. 4 Cdo 27/02). Podľa jej názoru v danej veci nižšie súdy opomenuli zohľadniť rozhodnutie Obvodného národného výboru Košice - Juh (odbor výstavby) sp. zn. 838/284/72 z 22. marca 1972, ktoré povolilo uviesť budovu „Prevádzková a administratívna budova MSP“ do trvalého užívania, kde nie je žiadna zmienka o účelovom určení sporného priestoru v danej nehnuteľnosti na bývanie. Mala za to, že predmetom nájmu nebol byt, nejedná sa teda o neplatnosť výpovede z nájmu podľa ustanovenia § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka ale o určenie, že došlo k zániku nájmu podľa § 677 Občianskeho zákonníka, ktorú otázku rovnako nižšie súdy neposúdili správne. Vzhľadom k uvedenému žiadala rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, prípadne zrušiť aj ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu označili rozsudok odvolacieho súdu za správny a navrhli dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné, resp. zamietnuť. Uviedli, že dovolateľ nekonkretizuje v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 CSP právne posúdenie, ktoré pokladá za nesprávne, z obsahu dovolania možno vyvodíť, že napáda skutkový záver odvolacieho súdu o tom, že byt, výpoveď z nájmu ktorého bola predmetom konania, je bytom, a tiež namieta otázku hodnotenia dôkazov, pomenujúc skutkové závery odvolacieho súdu právnym názorom.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana za splnenia podmienky jej zastúpenia a spisovania dovolania na to určenou osobou (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania, či sú splnené ďalšie predpoklady a podmienky prípustnosti dovolania a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, a preto ho treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V preskúmvanej veci z obsahu dovolania vyplýva, že žalovaná v dovolaní uplatňuje dovolací dôvod v zmysle § 432 ods. 1 CSP, t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

8. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a 2 CSP).

10. Vo všeobecnosti treba považovať právne posúdenie za nesprávne, ak sa dovolací súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci nemožno vymedziť nesprávnym, či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciou, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

11. Podľa názoru dovolacieho súdu však takáto argumentácia v dovolaní žalovanej absentuje. V predmetnej veci v súvislosti s právnym záverom odvolacieho súdu, pre ktorý bola žaloba zamietnutá, žalovaná v dovolaní výslovne uviedla, že odvolaciemu súdu bola zrejmá existencia rozhodnutia Obvodného národného výboru Košice - Juh (odbor výstavby) sp. zn. 838/284/72 z 22. marca 1972, ktoré povolilo uviesť budovu „Prevádzková a administratívna budova MSP“, do trvalého užívania, kde nie je žiadna zmienka o účelovom určení sporného priestoru v danej nehnuteľnosti na bývanie; bol teda zrejmý charakter sporných priestorov, ktorý však za byt nemohol byť považovaný. To znamená, že namietala skutkové zistenia ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, z ktorého vychádzal odvolací súd. Rovnako aj v prípade námietky voči ďalšiemu záveru odvolacieho súdu, že aj nepriame dôkazy, ktoré v odôvodnení citoval, svojím obsahom dostatočne nahrádzujú priamy dôkaz o charaktere časti nehnuteľnosti, výslovne uviedla, že odvolací súd v súvislosti s týmto záverom nevyhodnotil správne vykonané dôkazy.

12. Navyše, nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne. Len v takomto prípade dovolací súd má totiž možnosť posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo či je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

13. Žalovaná, hoci v dovolaní formálne uviedla, že prípustnosť dovolania uplatňuje podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP, neoznačila v ňom konkrétnu právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil nesprávne. Dovolanie podané žalovanou pre nesprávne právne posúdenie veci preto nezodpovedá požiadavkám z hľadiska vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP.

14. Dovolací súd obiter dictum uvádza, že z doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že pojmovým znakom bytu, ako predmetu občiansko-právnych vzťahov v zmysle § 118 ods. 2 Občianskeho zákonníka, je účelové určenie miestností, ktoré byt tvoria na trvalé bývanie, dané právoplatným rozhodnutím stavebného úradu. Existencia takéhoto rozhodnutia je predpokladom toho, aby určité miestnosti mohli byť predmetom občiansko-právnych vzťahov ako byty. Podľa dovolacieho súdu odvolací súd riešením otázky bytu sa neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, ktorú predstavujú rozhodnutia, na ktoré poukázal vo svojom dovolaní. Sama skutočnosť, že sa rozhodnutie správneho orgánu nepodarilo dohľadať bez ďalšieho ešte neznamená, že takého rozhodnutie neexistuje. Žalovaná si dostatočne neuvedomuje rozdiel medzi neexistenciou rozhodnutia stavebného úradu ako predpokladu toho, aby určité miestnosti mohli byť predmetom občianskoprávnych vzťahov ako byt a situáciou, kedy deklarovaný charakter bytu z nejakého dôvodu (napr. skartácia, strata rozhodnutia stavebného úradu a pod.) nie je možné preukázať. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti, že každá súdená vec musí byť hodnotená individuálne. V zmysle základných princípov ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty (Čl. 2 ods. 1 CSP). Pod spravodlivosťou treba rozumieť nielen formálnu, ale aj materiálnu spravodlivosť, avšak pri rešpektovaní zisteného skutkového stavu.

15. Právne bezvýznamná je námietka žalovanej o tom, že došlo k zániku nájmu v zmysle § 677 Občianskeho zákonníka. Zo spisu totiž vyplýva, že predmetom konania bola neplatnosť výpovede z nájmu bytu podľa § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka a nie určenie, že došlo k zániku nájmu v zmysle § 677 Občianskeho zákonníka. Táto otázka ani predmetom právneho posúdenia nebola. Rozhodnutie odvolacieho súdu na riešení tejto otázky nespočívalo (neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu).

16. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.